Gemeente Amsterdam

DB

Voordracht voor het DB Zuidoost van 22 oktober 2024

Portefeuille Ruimtelijke Ordening (23)
Agendapunt B3

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Toekomstkader Amstelscheg

Het dagelijks bestuur Zuidoost besluit

1. Kennis te nemen van het Toekomstkader Amstelscheg als addendum bij het 'Gebiedsperspectief en Beeldkwaliteitsplannen Amstelscheg' uit 2011. Het Toekomstkader geeft duiding aan hoe om te gaan met de volgende (maatschappelijke) opgaven en ontwikkelingen met een ruimtelijke impact die afkomen op de Amstelscheg:

- Water en Bodem Sturend
- Toenemende recreatiedruk
- Energietransitie
- Ontwikkeling van bebouwing en stedelijke functies

Kernboodschap

Het college heeft ingestemd met het Toekomstkader Amstelscheg als bouwsteen voor eigen programma's en beleid. Het is een aanvulling op het 'Gebiedsperspectief en Beeldkwaliteitsplannen Amstelscheg' (2011) en tot stand gekomen in samenwerking met de gemeenten Amstelveen, Ouder-Amstel, provincie Noord-Holland, waterschap Amstel, Gooi en Vecht en het Recreatieschap Groengebied Amstelland. In het Toekomstkader worden keuzen gemaakt op onderwerpen met effect op de kwaliteit van het landschap die eerder nog onvoldoende aan bod kwamen. Denk aan het rekening houden met wateropgaven en bodemdaling, de verder toegenomen recreatiedruk, ruimte voor inpassing van duurzame energieopwekking en randvoorwaarden voor bebouwing en andere stedelijke functies.

Bestuurlijke achtergrond

Het Toekomstkader Amstelscheg is van belang voor de stadsdelen Zuid-Oost, Zuid en Oost vanwege hun ligging aan de Amstelscheg. Daarnaast hebben de stadsdelen in 2011 het bestuursakkoord Amstelscheg ondertekend, waarvan het Gebiedsperspectief onderdeel was. Het Toekomstkader is een addendum op dit Gebiedsperspectief.

Bestuurlijk Overleg Amstelscheg en Bestuursakkoord Amstelscheg

In het Bestuurlijk Overleg Amstelscheg (BOA) zijn bestuurders van Amsterdam, Amstelveen, Ouder-Amstel, de provincie Noord-Holland en het waterschap Amstel, Gooi en Vecht vertegenwoordigd. Namens Amsterdam neemt stadsdeelbestuurder Jan-Bert Vroege deel aan het BOA, gemandateerd door wethouder Van Dantzig. In 2011 is een Bestuursakkoord Amstelscheg (Bijlage 2) gesloten. Destijds namen de stadsdeelbestuurders van Zuid, Zuid-Oost en Oost namens Amsterdam deel aan het BOA en hebben het Bestuursakkoord medeondertekend. De stadsdelen hadden hierover destijds ten slotte nog beslissingsbevoegdheid. Omdat het Toekomstkader Amstelscheg geen formeel beleidsstuk is, is advies van de stadsdelen niet verplicht. Vanuit de achtergrond van eerdere bestuurlijke betrokkenheid, en het raakvlak van de Amstelscheg met deze stadsdelen informeren we jullie over het Toekomstkader Amstelscheg. In het bestuursakkoord zijn inhoudelijke en procesmatige afspraken gemaakt, waarin nadrukkelijk een langdurige samenwerking wordt

nagestreefd. De (bestuurlijke) samenwerking aan de Amstelscheg, en het Toekomstkader Amstelscheg specifiek, geeft hier uitvoering aan.

Omgevingsvisie Amsterdam 2050

De Omgevingsvisie beschrijft in het belang van het landschap voor Amsterdam, en het belang van een samenhangend beleid voor de agglomeratie en de scheggen als onderdeel hiervan. In algemene zin streeft Amsterdam naar een duurzaam en met de stad verbonden landschap van hoge kwaliteit. Hiervoor is het belang aangeven om daarin proactief regionaal samen te werken aan het beheer en de ontwikkeling van het landschap. Voor grote delen van de scheggen in een inzet op 'landschapsparken' aangegeven, zo ook voor de Amstelscheg. In deze gebieden zoeken we, passend bij de landschappelijke kwaliteiten, naar mogelijkheden om de recreatieve toegankelijkheid en gebruiksmogelijkheden te vergroten. De (bestuurlijke) samenwerking aan de Amstelscheg, en het Toekomstkader Amstelscheg specifiek, geeft uitvoering aan de in de Omgevingsvisie opgenomen ambities.

MRA Verstedelijkingsconcept 2050

In februari 2022 heeft de raad het 'MRA Verstedelijkingsconcept 2050, Metropool van grote klasse met menselijke maat' onderschreven, net als alle overige raden en staten van de partijen die samenwerken in de MRA (metropoolregio Amsterdam). De inzet op de ontwikkeling van een 'Groenblauw netwerk in en om de stad' is hierin één van de drie hoofdpijlers. Deze is uitgewerkt in de ambities om: landschappen met bijzondere waarden een kwaliteitsimpuls te geven, het landschap in algemene zin te versterken, landschappelijke verbindingen te versterken, landschaps- en natuurinclusief te verstedelijken en de recreatieve structuur MRA-dekkend uit te bouwen. De (bestuurlijke) samenwerking aan de Amstelscheg, en het Toekomstkader Amstelscheg specifiek, geeft hier uitvoering aan.

Bestuursovereenkomst NOVI gebied Groene Hart

In mei 2022 heeft wethouder Van Danzig namens het college de bestuursovereenkomst NOVI gebied Groene Hart ondertekend. Het doel van deze overeenkomst is om tussen partijen die de bestuursovereenkomst hebben onderschreven meer samen te werken, richting te geven en te inspireren. De Amstelscheg is een deelgebied van het Groene Hart. De bestuursovereenkomst en het verder uitgewerkte Ontwikkelperspectief NOVEX Groene Hart 2050 vormt een belangrijk inhoudelijk vertrekpunt voor het Toekomstkader Amstelscheg.

Masterplan Zuid-Oost

Er is geen direct verband tussen het Toekomstkader Amstelscheg en het Masterplan Zuid-Oost. De Amstelscheg grenst aan, maar ligt niet in stadsdeel Zuid-Oost.

Bestuurlijke prioriteit

Normaal

Wettelijke grondslag

N.v.t. Het toekomstkader is ter kennisname aan het dagelijks bestuur gezonden.

Onderbouwing besluit

Ad 1. Kennis te nemen van het Toekomstkader Amstelscheg als addendum bij het 'Gebiedsperspectief en Beeldkwaliteitsplannen Amstelscheg' uit 2011. Het Toekomstkader geeft duiding aan hoe om te gaan met de volgende (maatschappelijke) opgaven en ontwikkelingen met een ruimtelijke impact die afkomen op de Amstelscheg:

- **Water en Bodem Sturend**
- **Toenemende recreatiedruk**
- **Energietransitie**
- **Ontwikkeling van bebouwing en stedelijke functies**

Bestuurlijk proces

Het Toekomstkader is op 24 september besloten in het college B&W van Amsterdam. Dat geldt ook voor de colleges van gemeente Ouder-Amstel, Amstelveen, het dagelijks bestuur van waterschap Amstel, Gooi en Vecht en de

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland.

Onderdeel van de afspraken in het Bestuursakkoord Amstelscheg (zie: bestuurlijke achtergrond) (Bijlage 2) is het *'Gebiedsperspectief en Beeldkwaliteitsplannen Amstelscheg'* (nu: Gebiedsperspectief Amstelscheg) (Bijlage 3). Dit inhoudelijke document is in 2011 opgesteld en geeft de gezamenlijke uitgangspunten t.a.v. de bescherming en een kwalitatieve ontwikkeling van het landschap van de Amstelscheg weer. In het Bestuursakkoord is afgesproken om deze inzet door te laten werken (voedend te laten zijn) voor eigen beleid en werkt dan ook door in bestemmingsplannen en de provinciale verordening.

In ruim 10 jaar tijd is de wereld veranderd en neemt de druk op het landschap in het algemeen, en de Amstelscheg specifiek, toe. Er komen diverse opgaven op het gebied af die ruimte vragen, zoals klimaat- en energieopgaven (Kamerbrief water- en bodem sturend), de recreatiedruk is nog verder toegenomen als gevolg van het verdichtende stedelijke gebied en de landbouw zit in een transitie. Daarnaast is er een groot tekort aan woningen, waardoor aan de randen van het gebied en bij kleinschalige transformatie al snel gekeken wordt naar woningbouw. Dit zijn allen ontwikkelingen met een mogelijke impact op de ruimtelijke kwaliteit van het landschap van de Amstelscheg.

Het Toekomstkader Amstelscheg als addendum bij het Gebiedsperspectief Amstelscheg

Het Gebiedsperspectief uit 2011 voldoet in de basis nog steeds. Echter hebben samenwerkende partijen van het BOA in 2021 geconstateerd dat er nog onvoldoende (ruimtelijk) kader werd geboden

hoe om te gaan met bovengenoemde ontwikkelingen. Daarom is besloten het Gebiedsperspectief Amstelscheg te actualiseren. Omdat het huidige gebiedsperspectief in basis nog goed functioneert, is ervoor gekozen om geen nieuwe versie te maken, maar aan te vullen met richtinggevende keuzes op de nieuwe of geactualiseerde thema's waarop we 'Samen werken aan een natter, diverser en toegankelijker Amstelscheg'. Deze keuzes zijn vastgelegd in een addendum; het 'Toekomstkader Amstelscheg'.

Waar gaat het Toekomstkader Amstelscheg in essentie over?

In het Toekomstkader Amstelscheg wordt een aantal richtinggevende keuzen gemaakt binnen de thema's: 1) water en bodem sturend, 2) recreatiedruk, 3) energietransitie en 4) Bouwen en stedelijke functies. De keuzen worden hieronder overzichtelijk weergegeven:

Waarom is het vaststellen van het Toekomstkader Amstelscheg als bouwsteen voor eigen programma's en beleid van belang voor Amsterdam?

Inhoudelijk dragen de voorgestelde richtinggevende keuzen bij aan de in de Omgevingsvisie Amsterdam 2050 gestelde doelstelling om te werken aan een *'duurzaam en goed met de stad verbonden landschap van hoge kwaliteit'*, en meer specifiek de inzet op *'landschapsparken'* in de koppen van de scheggen. In deze gebieden zoeken we, passend bij de landschappelijke kwaliteiten, naar mogelijkheden om de recreatieve toegankelijkheid en gebruiksmogelijkheden te vergroten. Waarbij maatwerk, zorgvuldige en natuurvriendelijke inpassing van recreatieve voorzieningen met een duidelijke zonering van rustigere en drukkere gebieden als uitgangspunt zijn meegegeven.

Het Toekomstkader Amstelscheg is een gezamenlijk visiedocument van de samenwerkende partners en geen op zichzelf staand beleidsstuk. Het kan dan ook niet 1 op 1 opgenomen worden in eigen gemeentelijk beleid. Het is vooral van belang dat, net als destijds bedoeld met het Gebiedsperspectief Amstelscheg, de visie waar haalbaar en gewenst doorwerkt in eigen programma's en beleid, bijvoorbeeld in omgevingsplannen. Om die reden vragen we het college om het Toekomstkader vast te stellen als bouwsteen voor eigen beleid.

Het is daarbij van grote meerwaarde als alle colleges, gedeputeerde staten en dagelijks besturen van samenwerkende partijen het Toekomstkader Amstelscheg onderschrijven, zodat programma's en beleid zoveel mogelijk in één lijn wordt gebracht. Dit zet kracht bij aan de Amsterdamse bestuurlijke doelstellingen zoals opgenomen onder 'bestuurlijke achtergrond'. Bijvoorbeeld het streven naar aan samenhangend beleid voor de ontwikkeling van de agglomeratie en het proactief met regionale partners samenwerken aan het behoud en de ontwikkeling van het landschap (Omgevingsvisie).

Water en bodem sturend

De inrichting van het landelijk gebied vraagt om aanpassingen op nattere én drogere omstandigheden en het remmen van de bodemdaling

A. Veenbodems en landgebruik
1. De inrichting en het gebruik van polders met veenbodems passen zich geleidelijk aan op nattere omstandigheden.

B. Waterberging in de polders
1. Het inzetten op de realisatie van minimaal 10% waterberging in alle polders van de Amstelscheg, bij voorkeur in de laagste delen.

Recreatiedruk

De behoefte aan ruimte en voorzieningen voor recreatie in het landelijk gebied rondom de agglomeratie neemt verder toe.

A. Zonering van recreatie
1. Aanpassing van de zoneringstypen:
- De term *'Transformatiegebieden'* vervangen we door de term ***'Gemoedelijke recreatiegebieden'.***
- In het agrarisch gebied maken we onderscheid tussen ***'landelijk gebied' en 'recreatief landelijk gebied'.***
- De in het Gebiedsperspectief omschreven *'poorten van stad naar landschap'* noemen we voortaan ***'recreatieve poortgebieden'.***

2. Aanpassing begrenzing van de recreatieve zonering.
3. Recreanten zijn en blijven welkom in de Amstelscheg.

B. Verkeersveiligheid en overlast op de dijken
1. Verbeteren van de balans tussen recreatief en agrarisch verkeer.

C. Verblijfsrecreatie
1. Aanbieden van nieuwe kleinschalige verblijfsrecreatie (overnachting) op eigen (agrarische) erf is alleen mogelijk wanneer dit past bij de recreatieve zonering en het de natuurwaarden en het natuurnetwerk niet aantast.

D. Waterrecreatie
1. Geen ontmoediging van waterrecreatie op de Amstel, wel inzetten op het spreiden van de druk.
2. Ontwikkelen van routes voor kleinschalige (ongemotoriseerde) waterrecreatie als kanovaren, suppen en roeien is passend in de Amstelscheg.

Energietransitie

De transitie naar een duurzaam energiesysteem vraagt om ruimte voor de inpassing van nieuwe objecten en netwerken.

A. De zoekgebieden van de RES 1.0
1. Zoeklocaties voor windenergie die de randen van de Amstelscheg versterken en daarmee de open ruimte van de Amstelscheg in stand houden, verdienen de voorkeur boven de locaties die hier afbreuk aan doen.
2. Grootschalige zonne-energie-opwekking in de veen(weide)gebieden heeft niet de voorkeur.
3. Zonne-energie-opwekking langs snelwegen is inpasbaar.

B. Zonering van ontwikkelingen
1. Kleinschalige combinatiekansen en innovaties zijn goed mogelijk in de gemoedelijke recreatiegebieden.
2. In het landelijk gebied is ruimte voor energie op boerenerven.
3. Voor een nieuwe, grotere locatie voor energieopwekking is geen ruimte in de Amstelscheg.

Bouwen en stedelijke functies

Door de hoge verstedelijkingsdruk in de metropoolregio Amsterdam groeit de vraag naar woonruimte en stedelijke functies in het landschap.

A. Klimaatadaptief en natuurinclusief bouwen
1. Bij locatiekeuze voor nieuwe bebouwing en om de bijbehorende randvoorwaarden te bepalen worden de *signaalkaarten klimaatadaptatie* gehanteerd.

B. Transformatie bestaande bouwvlakken
1. Bij transformatie van bestaande bouwvlakken gelden de uitgangspunten van de provinciale omgevingsverordening

C. Agrarische percelen met bouwrechten voor glastuinbouw
1. Voor percelen met bouwrechten voor glastuinbouw die nog niet zijn benut, verdient het de voorkeur om deze open te laten, of te zoeken naar andere functies mits aantoonbaar wordt bijgedragen aan de omgevingskwaliteit, leefbaarheid en vitaliteit van het agrarisch bedrijf, de twee (dorps)kernen en/of de recreatieve poortgebieden.

D. Nieuwe bouwvlakken
1. Nieuwe en/of uitbreiding van bouwpercelen zijn/is alleen toegestaan indien dit aantoonbaar bijdraagt aan de omgevingskwaliteit, leefbaarheid en vitaliteit van het agrarische bedrijf, de twee dorpskernen en/of de recreatieve poortgebieden.

Advies, afstemming en Participatie

Het Toekomstkader Amstelscheg is het product van intensieve regionale samenwerking tussen de partijen gemeenten Amstelveen, Ouder-Amstel, waterschap Amstel, Gooi en Vecht, provincie Noord-Holland en het recreatieschap Groengebied Amstelland.

Het Toekomstkader Amstelscheg is aanvulling op het bestaande Gebiedsperspectief Amstelscheg uit 2011. Het betreft een actualisatie van de gezamenlijke visie van overheden op het grote gebied dat de Amstelscheg is, met een beperkt budget om de actualisatie uit te voeren. Om die reden is er geen uitgebreid participatief gebiedsproces doorlopen. Wel is afgestemd met lopende gebiedsprocessen als Boer aan het Roer (Bovenkerkerpolder) en De Ronde Hoep. Ook is in een benen op tafel overleg input opgehaald bij vertegenwoordigers van bewoners, agrariërs en andere belanghebbenden in het gebied. Verdere participatie op het Toekomstkader Amstelscheg was niet noodzakelijk.

Financiële onderbouwing

Overige toelichting

Financiële onderbouwing: Nee

Overige toelichting:

Het vastgestelde Toekomstkader Amstelscheg heeft geen direct financiële consequenties.

Conclusie

De genoemde beslispunten in de voordracht hebben geen financiële consequenties.

Communicatie

Binnen de gemeente: Opnemen op de te publiceren besluitenlijst

Buiten de gemeente: n.v.t.

Documenten

Registratienr.	Naam
AD2024-061273	Stadsdeel Zuidoost Voordracht (pdf)
AD2024-061293	Bijlage 1. Toekomstkader Amstelscheg 2024.pdf (pdf)
AD2024-061294	Bijlage 3. Gebiedsperspectief en Beeldkwaliteitsplan Amstelscheg 2011.pdf (pdf)
AD2024-061295	Bijlage 2. Bestuursakkoord Amstelscheg 2011.pdf (pdf)
AD2024-061296	Bijlage 1a. Overzicht richtinggevende keuzes Toekomstkader Amstelscheg 2024.pdf (pdf)

Uitslag

A Akkoord